

— Είναι σοβαρόν, εἶπε, πολὺν σοβαρόν· σοβαρῶτερον παρ' ὅ,τι ἐνόμισα κατ' ἀρχάς. Κύριε μαρκήσιε, δὲν σὰς κρίπτω ὅτι ἡ θέσις ἡμῶν εἶναι δεινὴ· οὐδείς εὐπατρίδης οὐδενὸς τόπου ἢ χρόνου περιηλλέ ποτε εἰς παρομοίας δεσχευείας. Ὁ οἶκος ἐν ᾧ κατοικεῖτε δὲν εἶναι πλέον ἰδιόκός σας καὶ δὲν εἶθε σεις ὁ ἀνεχόμενος τὸν Βερνάρδον, ἀλλ' ὁ Βερνάρδος ἀνέχεται ὑμᾶς. Εὐρίσκεσθε εἰς τὸ ἔλεός του, ἐξαρτᾶσθε ἐκ τῶν ἰδιοτροπιῶν του καὶ ἄμα ὁ νεανίας οὗτος θελήσῃ, δύναται νὰ ἐκδιώξῃ ὑμᾶς τοῦ οἴκου τῶν προγόνων σας! Εἶναι σοβαρὸν πάρα πολὺν σοβαρὸν.

— Τὸ γνωρίζω καὶ ἐγὼ ὅτι εἶναι σοβαρὸν! ἀνεφώνησε δυσθυμῶν ὁ μαρκήσιος· καὶ ἐκατοντάκις ἔαν ἐπαναλάβητε τοῦτο πάλιν δὲν θὰ μοὶ μάθετε νέον τι.

Δὲν ἀγνοῶ, ἐξηκολούθησεν ἀταράχως ὁ κύριος Δετουρνέλ, μὴ δίδων προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους τοῦ μαρκησίου, ἐνωῶ κάλλιστα, ὅτι ὁ νεανίας ἔχει συμφέρον νὰ κρατήσῃ εἰς τὸν οἶκόν του ὑμᾶς καὶ τὴν ἀξιαγάπητον θυγατέρα σας· διότι δυσκόλως ἤθελεν εὑρεῖν συντρόφους τοσοῦτον εὐχαρίστους, τοσοῦτον εὐγενεῖς, συντρόφους, ἐν ἐνὶ λόγῳ, περιποιούντας αὐτῷ μεγάλαιτέραν τιμὴν. Λέγω μάλιστα, ὅτι καθήκον ἔχει νὰ κρατήσῃ ὑμᾶς πάντοτε παρ' αὐτῷ· διότι ὑποθέτω ὅτι ἡ υἱικὴ στοργὴ ὑπαγορεύει αὐτῷ νὰ προσπαθήσῃ ὅπως συνδέσῃ τὴν περιουσίαν του μετὰ τοῦ δνόματός σας· ὑπῆρξατε τόσον ἀγαθὸς πρὸς τὸν πατέρα του, ὥστε δικαίως εἶπον ὅτι ὁ γέρον ἐκεῖνος ὁ δωρήσας ὑμῖν τὴν περιουσίαν του, ἀντημεσίβη πλουσιοπαρόχος. Πόσον ἐπεριποιήθητε αὐτὸν κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας του, μὲ πότην λεπτότητα, μὲ πόσην στοργὴν ἐφέθητε πρὸς αὐτόν! Θέμα συγκινητικόν! εἶναι ὥραϊον νὰ βλέπη τις τὸν εὐεργετηθέντα καταβαλλόμενον ὑπὸ τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ εὐεργετηθέντος. Καὶ δὲν ἔχω μὲν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίζω τὸν κ. Βερνάρδον, ἀλλὰ δὲν ἀμφιβάλλω πρὸς τῶν εὐγενῶν αὐτοῦ διαθέσεων· διότι μέχρι τοῦδε τὸ πᾶν ἀποκαλύπτει ὅτι ἔχει καρδίαν εὐγενῆ, νοῦν ἀνεπτυγμένον, ψυχὴν εὐγνώμονα. Ἀλλ' ἐκτός ὅτι δὲν ἀρμόζει εἰς ἕνα Λασεγλιέρ νὰ δεχθῇ θέσιν ταπεινωτικὴν, ὁ βίος πρὸς τοῦτοις εἶναι πλήρης ὑφάλων, ἐναντίων τῶν ὁποίων τάχιον ἢ βράδιον προσκρούουσι καὶ αἱ μάλλον εὐγενεῖς διαθέσεις. Ὁ Βερνάρδος εἶναι νέος· βεβαίως θὰ νυμφευθῇ, ὁ ἀποκτήσῃ τέκνα· ὦφείλω νὰ εἶπω τὴν ἀλήθειαν, κύριε μαρκήσιε, τοῦτο εἶναι τὸ σοβαρώτατον τῶν ἐπαπειλούτων ὑμᾶς κακῶν.

— Τί διάβολο! ἀνεφώνησεν ὁ κ. Λασεγλιέρ, αἰσθανθεὶς τὸ αἶμα θερμαῖνον τὰ ὠτά του, δὲν σὰς ἐκάλεσα, κύριε, ἵνα καταμετρήσῃτε τὸ βάθος τοῦ βράθρου ἐν ᾧ ἔπεσα, ἀλλ' ἵνα μοὶ ὑποδείξητε μέσον τι ὅπως ἐξέλθω. Ἀνασύρατέ με λοιπὸν πρῶτον καὶ ἔπειτα κάμνετε τὰς καταμετρήσεις σας.

— Ἐπιτρέψατέ μοι, κύριε μαρκήσιε, ἐπιτρέψατε, ὑπέλαβεν ὁ κ. Δετουρνέλ, πρὶν ἢ σὰς τείνω

κλίμακα, νὰ μάθω πρῶτον πόσον πρέπει νὰ εἶναι τὸ μήκος τῆς. Κύριε μαρκήσιε, τὸ βράθρου εἶναι μέγα... Ὁ Θεέ μου, τί βάθος!... Ἐάν ἐξέλθητέ ποτε αὐτοῦ, θὰ δύνασθε τότε νὰ καυχᾶσθε ὅτι εἴδατε, ὡς ἄλλως Θεσεύς, τὰς σκοτεινὰς ὄχθας τοῦ Ἀχέροντος. Καὶ πότας περιπετεῖας ὑπέσχησε, κύριε μαρκήσιε! Πόσον εὐμετάβλητος καὶ ἰδιότροπος ἐφάνη πρὸς ὑμᾶς ἡ τύχη! Ὁ μαρκήσιος Λασεγλιέρ, γόνος ἐνδόξου ἱστορικῆς οἰκογενείας, μέγας εὐπατρίδης τῆς Γαλλίας, ἐπανέρχεται ἐκ τῆς ἐξορίας διὰ τῆς γενναιοδωρίας ἐνὸς τῶν πρώην αὐτοῦ ὑπηρετῶν! Ὁ ἀγαθὸς ἐκεῖνος χωρικός ἀπογυμνοῦται ἵνα πλουτίσῃ τὸν ποτὲ κύριόν του! ἀλλ' αἴφνης, ὁ υἱός του, ὃν ἐθεώρουν τεθνεῶτα, ἐπανέρχεται ἡμέραν τινα καὶ ἀπαιτεῖ τὴν πατρικὴν κληρονομίαν του! Τοῦτο εἶναι δῶμα, τοῦτο εἶναι μυθιστόρημα· οὐδέποτε τὰ χρονικά δικαστηρίου ἀνέφερον τοσοῦτον ἐνδιαφέροντα γεγονότα! Ὁμολογήσατε, κύριε μαρκήσιε, ὅτι ἐξεπλάγητε ἰδὼν αἴφνης ἐμφανιζόμενον ἐνώπιον ὑμῶν τὸν πολεμιστὴν ἐκεῖνον τὸν φονευθέντα εἰς τὴν μάχην τῆς Μοσκώβας. Ἀλλ' ἂν καὶ ἡ ἐπάνοδος αὐτοῦ ἔφερε κάπως διατάραξιν εἰς τὴν ὑπαρξίν σας, εἰμὶ βεβαίως ὅμως ὅτι δὲν δυσηρεστήθητε διόλου βλέπων τὸν υἱὸν τοῦ εὐεργετοῦ σας ζῶντα καὶ υγιᾶ.

— Εἰς τὸ προκείμενον, κύριε, εἰς τὸ προκείμενον! ἀνεφώνησεν ὁ μαρκήσιος καταπόρφυρος καὶ ἔτοιμος νὰ ἐκτραγῇ εἰς θυμὸν. Γνωρίζετε μέσον τι ὅπως μὲ ἀνασύρητε;

Μὰ τὸν Θεόν! κύριε μαρκήσιε, ἀνεφώνησεν ὁ ἀνηλεὲς γέρον, πρέπει νὰ ἐπινοήσωμεν ἕν· διότι δὲν δύνασθε νὰ μείνητε ἐπὶ πολὺ εἰς τοιαύτην ἀμνηχανίαν καὶ δὲν ἀρμόζει νὰ λεχθῇ ὅτι εἰς μαρκήσιος Λασεγλιέρ ἐξῆλθε καὶ αὐτὸς καὶ ἡ θυγάτηρ του διατροφόμενος ὑπὸ τοῦ υἱοῦ πρώην αὐτοῦ ὑπηρετοῦ, διατρέχων πάντοτε τὸν κίνδυνον νὰ διωχθῇ ἐπονειδίτως ὡς ἐνοικιαστής, ἀδυνατῶν νὰ πληρώσῃ τὰ ὀφειλόμενα. Τοῦτο εἶνε ἀνάρμοςτον καὶ δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀνεχθῆτε.

Ἐπιτὰ συνέχεια.

ΑΡΣΙΝΟΗ Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ.

Τάξις

ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

κατὰ τὰς χειροτονίας τῶν Ἐπισκόπων.

Δύσκολος καὶ ἐργώδης εἶνε ἡ εξέτασις ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων τῆς Ἐκκλησίας τῆς τάξεως τῶν χειροτονιῶν τῶν Ἐπισκόπων· διότι ἡ τάξις αὕτη μετεβλήθη πολλάκις ἐν τῷ διαστήματι τῶν αἰώνων εἰς τὰς τυπικὰς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ λεπτομερείας αὐτῆς. Σήμερον ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τελεῖ τὴν χειροτονίαν κατὰ τὴν τάξιν καὶ ἐρμηνείαν, ἣν διέγραψεν ὁ Μητροπολίτης Νύσσης Μητροφάνης, καὶ ἣτις εὐρίσκεται διαγεγραμμένη ἐν τῷ Μέγῳ Εὐχολογίῳ.

Ἡ χειροτονία τῶν ἐπισκόπων εἰς πάσας τὰς ὀρθόδοξους ἐκκλησίας εἶνε ὁμοίομορφος. Ἀνάγεται

δὲ εἰς τὰς γινομένας ἐντὸς τοῦ Βήματος· τοιαῦται δὲ εἶνε κατὰ τὴν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας αἱ τοῦ Ἐπισκόπου, τοῦ Πρεσβυτέρου καὶ Διακόνου. Ἡ τοῦ Ἀναγνώστου δὲ καὶ Ὑποδιακόνου, ὡς καὶ αἱ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ὀρικήων τελοῦνται ἐκτὸς τοῦ Βήματος.

Κατὰ τὰς χειροτονίας τῶν ἐπισκόπων λαμβάνουσι μέρος πάντοτε ὑπὲρ τοὺς δύο ἀρχιερεῖς, ὧν εἰς θεωρεῖται πρῶτος· τοιοῦτος δ' εἶνε ὁ τὰ πρεσβεία τῆς θέσεως ἔχων, οὐχὶ τῆς ἡλικίας, ὥστε προηγείται ὁ Ἀρχιερεὺς τοῦ Ἐπισκόπου, καὶ ὁ Μητροπολίτης τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ἡ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τάξις τῆς χειροτονίας διαγράφεται ὡς ἑξῆς. Εὐθὺς ἐν ἀρχῇ καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθρου, οἱ Διάκονοι, παρὰ τοῦ πρώτου τῶν Ἀρχιερέων τὴν εὐλογίαν λαβόντες, εἰσέρχονται εἰς τὸ Βῆμα τοῦ Ναοῦ, καὶ ἐνδύονται τὰς ἱερατικὰς αὐτῶν στολάς. Εἰς δὲ τῶν ἱερῶν ἀρχεται τῆς ἐπιτελέσεως τῆς θείας Προσκομιδῆς. Ταύτης τελουμένης ἐξέρχονται οἱ διάκονοι μετὰ τρικρίων καὶ ποιοῦσι μετάνοιαν τῷ Ἀρχιερεῖ, ὁ ὁποῖος κατερχόμενος τοῦ θρόνου, ἀσπάζεται τὰς εἰκόνας, ἢ κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ῥῆσιν λαμβάνει καιρὸν. Ὄταν δὲ σταθῇ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ, καὶ καθίσῃ ἐπὶ τῆς ἐτοιμασθείσης ἔδρας, ἔρχονται οἱ δύο συλλειτουργοὶ Ἀρχιερεῖς καὶ ποιοῦσι σχῆμα μετανόιας, μεθ' ἃ εἰσέρχονται εἰς τὸ Βῆμα, καὶ ἐνδύονται τὰ ἀρχιερατικὰ αὐτῶν ἄμφια, πλὴν μίτρας καὶ πατερίτζας, ἣν φέρει μόνον ὁ πρῶτος. Μετὰ τούτους δ' ἔρχεται καὶ ὁ ὑποψήφιος λαμβάνων παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως εὐλογίαν, καὶ εἰσερχόμενος εἰς τὸ Βῆμα ἐνδύεται ὡς ἱερεὺς.

Τούτων τελεσθέντων ὁ πρῶτος Ἀρχιερεὺς ἀνίστάμενος ἐνδύεται ἅπασαν τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν, μεθ' ἃ οἱ Διάκονοι φωνοῦσι τὸ «*Ἀρχιερεῖς ἐξέλθετε, Ἱερεῖς ἐξέλθετε*»· οὗτοι δ' ἐξερχόμενοι ἵστανται κατὰ τάξιν ἔνθεν καὶ ἐνθεν τοῦ Ἀρχιερέως. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τούτῳ ὁ ὑποψήφιος μένει ἐν τῷ Βῆματι τοῦ Ναοῦ.

Κατὰ πᾶσαν χειροτονίαν Ἀρχιερέως εἰκονίζεται ἐν φυσικῷ μεγέθει, ἐπὶ ὀθόνης λευκῆς διὰ κεντήματος, ἀετὸς δικέφαλος. Εἰς ἀρχαιότερους χρόνους σὺν τῷ ἀετῷ εἰκονίζοντο καὶ τοσεῖ ποταμοί, δηλοῦντες τὸ χάρισμα τῆς διδασκαλίας, εἰς ἃ ἀνεβιβάσθη ὁ ὑποψήφιος, καὶ μία πόλις, παριστώσα τὴν ἀπονεμηθεῖσαν τῷ χειροτονημένῳ ἐπισκοπήν. Σήμερον ὅμως ὑποστρώννεται ἡ εἰκὼν μόνη τοῦ ἀετοῦ, ὅστις κατὰ τὸν Συμεῶνα Θεσσαλονίκης, τὸν γράψαντα πολλὰ περὶ τῆς συμβολικῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἐμφαίνει τὸ καθαρὸν, καὶ ὀρθόν, καὶ ὑψηλὸν τῆς Θεολογίας.

Τῆς εἰκόνας λοιπὸν τοῦ ἀετοῦ τεθείτης ἐν μέσῳ τοῦ ναοῦ, καὶ πρὸ τῶν Πυλῶν, ὑπὸ τὸν πολυέλαιον, δύο τῶν Διακόνων εἰσέρχονται διὰ τῆς μέσης Πύλης καὶ ἐξάγουσι τὸν ὑποψήφιον κρατοῦντα τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, καὶ ἱστώσιν ἐπάνω τοῦ Ἀ-

ετοῦ, καὶ μετὰ τοῦτο ἐκφωνοῦσι τὸ «*Πρόσχωμεν*». Τότε ὁ ὑποψήφιος λέγει μεγάλη τῇ φωνῇ τοὺς τρεῖς Λιθέλλους τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως, ἔχων τούτους ἐγγράφους ἐντὸς ἀνεγνωμένου Εὐαγγελίου. Λέγει δὲ ἐν ἀρχῇ ἐκάστου

«Ὁ (δεῖνα) ἐλέω Θεοῦ ὑποψήφιος τῆς ἀγιωτάτης Μητροπόλεως ἡ Ἀρχιεπισκοπῆς, ἡ Ἐπισκοπῆς (δεῖνα) οἰκεία χειρὶ προέταξα».

Ἐν τέλει δὲ τὸ αὐτὸ μετὰ μόνης τῆς διαφορᾶς ὅτι ἀντὶ προέταξα, ἐκφωνεῖ ὑπέταξα, ὅπερ ἐμφαίνει ὑπέταξα ἑαυτὸν τῇ ὁμολογίᾳ, βεβαιῶ τὴν παραδοχὴν τῶν ἀναγνωσθέντων. Αἱ ὁμολογίαι αὗται ἄς ὑπογράφει κατατίθενται ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Συνόδου.

Οἱ τρεῖς οὗτοι Λιθέλλοι, οἱ ἀναγνωσόμενοι ὑπὸ τοῦ ὑποψηφίου εἶνε

Α') Τὸ Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα, παντοκράτορα, ποιητὴν κτλ.

Β') Ἡ ὁμολογία περὶ τῶν ἰδιοτήτων τῶν τριῶν ὑποστάσεων τῆς Θεότητος, ἀρχομένη διὰ τῶν λέξεων «Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, ἐν τρισὶ Προσώποις μεριζόμενον, Πατέρα φημί, καὶ Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα· μεριζόμενον, λέγω, κατὰ τὸν τῆς ἰδιότητος λόγον· ἀμερίστον δὲ κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ ὅλη Τριάς ἡ αὐτή, καὶ ὅλη Μονάς ἡ αὐτή κτλ».

Γ') Ἡ ὁμολογία περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ ἐνουποστάτου Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, καὶ περὶ τῶν φύσεων τοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνὸς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀρχομένη διὰ τῶν λέξεων «Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων, ἀναρχον μὲν καὶ ἀγέννητον καὶ ἀναίτιον· ἀρχὴν δὲ φυσικὴν, καὶ αἰτίαν Υἱοῦ, καὶ Πνεύματος. Πιστεύω καὶ εἰς τὸν μονογενῆ αὐτοῦ Υἱόν, ἀρρυστάως καὶ ἀχρότως ἐξ αὐτοῦ γεννηθέντα, ὁμοούσιον αὐτῷ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο, καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ ἐξ αὐτοῦ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, καὶ συνοδοξαζόμενον ὡς συναϊδίον, καὶ σύνθρονον, καὶ ὁμοούσιον, καὶ ὁμοδόξον, καὶ τῆς κτίσεως δημιουργόν, κτλ.».

Ἐκ τῶν τριῶν τούτων ὁμολογιῶν αἱ δύο τελευταῖαι εἰθίσται νὰ παραλείπωνται μὴ ὑπαρχόντων αἰρετικῶν σήμερον, ἀντὶ τούτων δὲ μετὰ τὸ «Πιστεύω» ὁ ὑποψήφιος λέγει·

«Πρὸς τούτους στέργω καὶ ἀποδέχομαι τὰς ἀγίας οἰκουμενικὰς ἐπτὰ συνόδους, αἵτινες ἐπὶ φυλακῇ τῶν ὀρθῶν δογμάτων συνηθροίσθησαν, καὶ πάντας τοὺς ὑπ' αὐτῶν ὀρισμένους κανόνες, καὶ τὰς ἀγίας διατάξεις, ὅσαι τοῖς ἱερεῖς ἡμῶν πατράσι κατὰ διαφορὰς καιροὺς καὶ τόπους διευτυπώθησαν· πάντας οὖς ἀποδέχονται, συναποδεχόμενος καὶ οὖς ἀποστρέφονται συναποστρεφόμενος. Ἔτι δε καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὁμόνοιαν καὶ εἰρήνην ὁμολογῶ διαφυλάττειν, καὶ κατ' οὐδένα τρόπον ἐναντία αὐτῇ φρονεῖν, ἐπόμηνος κατὰ πάντα καὶ ὑποτασσόμενος τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ· προσεπαγγελλόμενος ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ θεοφιλεῖ γνώμῃ τὴν

ἐγχειρισθεῖσάν μοι ποιμνην ἰθύνειν, πάσης ὑπολήψεως πονηρᾶς καθαρὸν δικτηρῶν ἑμαυτὸν, ὁπόση μοι περίεστι δύναμις. Πρὸς δὲ καὶ ὅσα κέκτηται προνομία ἢ ἱερὰ Σύνοδος φυλάττων ἀπαρᾶ ἐγχειρίητα ἐν πάσαις ταῖς ἐνορίαις μου».

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ταύτην λαμβάνουσι παρ' αὐτοῦ τὸ Εὐαγγέλιον, οἱ δὲ Διάκονοι λαμβάνοντες αὐτὸν ἀσκεπῆ ἀπὸ τὸν τράχηλον φέρουσιν ἐμπροσθεν τοῦ Ἀρχιερέως, φωνοῦντες τὸ «Κέλευσον, κελεύσατε», ὃ δὲ Ἀρχιερεὺς εὐλογῶν αὐτὸν, κεκλιμένην ἔχοντα τὴν κεφαλὴν, ὡς δεῖγμα ὑποταγῆς καὶ ὑποδοχῆς ἐν ταπεινώσει τῆς τοῦ Χριστοῦ χάριτος, λέγει

«Ἡ χάρις τοῦ παναγίου καὶ ζωοποιοῦ Πνεύματος, διὰ τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, προχειρίζεται σε ἐπίσκοπον τῆς ἁγιοτάτης Μητροπόλεως ἢ Ἐπαρχίας κτλ. (δεῖνος)». Ἐὰν ὁ χειροτονῶν εἶνε Πατριάρχης λέγει «διὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος».

Οἱ ψάλλται δ' ἐκφωνοῦσιν· «*Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα*».

Ὁ χειροτονούμενος ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τοῦ Ἀρχιερέως, οὗτος δ' ἐκείνον εἰς τὸ μέτωπον καὶ τοὺς ὤμους· ὁ ἀσπασμὸς δὲ οὗτος γίνεται καὶ μετὰ τῶν δύο ἄλλων Ἀρχιερέων.

Μετὰ τὸν ἀσπασμὸν ὁ χειροτονούμενος ἵσταται αὐθις ἐπὶ τοῦ Ἄετου· ἐκ ταύτης δὲ τῆς θέσεως λαμβάνουσιν αὐτὸν δύο τῶν πρώτων ἱερέων καὶ φέρουσι τῷ Ἀρχιερεῖ, λέγοντες, ὡς καὶ πρὶν οἱ Διάκονοι, τὸ «Κελεύσατε»· ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς εὐλογῶν αὐτὸν λέγει·

«Ἡ χάρις τοῦ παναγίου καὶ ζωοποιοῦ Πνεύματος ἔστω μετὰ σοῦ, νῦν καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων».

Οἱ δὲ ψάλλται τὸ «*Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα*».

Καὶ πάλιν ἀσπάζονται αὐτὸν οἱ τρεῖς Ἀρχιερεῖς. Εἶτα εἰσέρχονται ὁ χειροτονούμενος εἰς τὸ Βῆμα ἐνδύεται πᾶσαν τὴν ἱερατικὴν στολὴν.

Ἐντεῦθεν δὲ ἄρχεται ἐν τῷ Ναῷ ἡ ἱερὰ Λειτουργία, ἐνδὲ τῶν Διακόνων ἐξερχομένου τοῦ Βήματος καὶ φωνοῦντος τὸ «*Εὐλόγησον, Δέσποτα*», τοῦ δὲ ἱερέως ὑψοῦντος τὸ Εὐαγγέλιον καὶ λέγοντος «*Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων*».

Δίδονται δ' ἐν τῷ μεταξύ κηρία εἰς τοὺς ἐν τῷ Ναῷ ἱερωμένους καὶ λαϊκοὺς.

Κατὰ τὴν πρώτην εἴσοδον δὲν λαμβάνει ποσῶς μέρος ὁ χειροτονούμενος, διότι γράφει ὁ Συμεὼν Θεσσαλονίκης θεωρεῖται ἔτι μελλόνυμφος τῆς Ἐκκλησίας, καὶ εἰσάγεται δι' ἰδιαιτέρας προπομπῆς· διὸ καὶ εὐθὺς μετὰ τὸ Τρισάγιον καὶ τὰς Φημάς, εἴτε τοῦ Βασιλέως, εἴτε τοῦ Ἐπισκόπου, λαμβάνουσι τὸν χειροτονούμενον δύο ἱερεῖς ἐκατέρωθεν ἐκ τῶν χειρῶν, καὶ ἀγαγόντες διὰ τῆς βορείας θύρας τοῦ Βήματος, ἵστανται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ καὶ κελεύουσι, ὡς καὶ ἀνωτέρω, φωνοῦντες «*Κέλευσον, Κελεύσατε, Κέλευσον Δέσποτα*

ἄγιο». Ὅταν δὲ φέρωσιν αὐτὸν εἰς τὴν ὠραίαν Πύλην, λαμβάνουσιν αὐτὸν οἱ δύο συλλειτουργοῦντες τῷ Μητροπολίτῃ Ἀρχιερεῖς καὶ περιάγουσιν αὐτὸν τρεῖς περὶ τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν ψάλλοντες τὸ

«Ἅγιοι μάρτυρες, οἱ καλῶς ἀθλήσαντες, καὶ στεφανωθέντες, προσθεύσατε πρὸς Κύριον, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

Καὶ τὸ

«Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεός, Ἀποστόλων καύχημα, Μαρτύρων ἀγαλλίαμα, ὧν τὸ κήρυγμα· Τρεῖς ἡ ὁμοῦσιος».

Καὶ τὸ

«Ἡσαῖα γόρρευ, ἡ Παρθένος ἔσχεν ἐν γαστρὶ, καὶ ἔτεκεν υἱὸν τὸν Ἐμμανουὴλ, Θεὸν τε καὶ Ἄνθρωπον, Ἀνατολὴ ὄνομα αὐτῷ, ὃν μεγαλύνοντες, τὴν Παρθένον μακαρίζομεν».

Μετὰ τὸν χορὸν τοῦτον, ὁ Μητροπολίτης ἀναβαίνει εἰς τὴν πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης κρηπίδα, ὅπου προσάγεται αὐτῷ ἐκ δεξιῶν ὑπὸ τῶν δύο ἄλλων Ἀρχιερέων ὁ χειροτονούμενος, ὁ ὁποῖος κλίνει τὰ γόνατα καὶ θέτει τὰς χεῖρας αὐτοῦ, συνηρμοσμένας ἐπ' ἀλλήλας, ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπέζης, καὶ ἐρείδει ἐπὶ τούτων τὸ μέτωπον μετ' εὐλαβείας. Ὁ Μητροπολίτης θέτει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ χειροτονούμενου ἐν τῶν ἄκρων τοῦ ὠμοφορίου καὶ τὸ Ἅγιον Εὐαγγέλιον. Τούτου δὲ γενομένου ἔρχεται ὁ Χαρτοφύλαξ ἐξ ἀριστερῶν καὶ δίδει τῷ Μητροπολίτῃ χάρτην, ἐν ᾗ γέγραπται «Ψῆφω καὶ δοκιμασίᾳ Ἱερᾶς Συνόδου».

«Ἡ θεία χάρις, ἡ πάντοτε τὸν ἀσθενῆ ἱεραπέυστα καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα, προχειρίζεται (τὸν δεῖνα), τὸν θεοφιλέστατον Πρεσβύτερον, Ἐπίσκοπον τῆς θεοσώστου Πόλεως (δεῖνα). Εὐξόμεθα οὖν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἵνα ἔλθῃ ἐπ' αὐτοῦ ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος».

Ταῦτα ὁ Ἀρχιερεὺς ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως, τοῦ Διακόνου πρότερον φωνήσαντος τὸ «*Πρόσχωμεν*», ψάλλουσι δὲ συγχρόνως οἱ ἐντὸς τοῦ Βήματος καὶ οἱ ἐκτὸς τρεῖς τὸ «*Κύριε Ἐλέησον*».

Μετὰ τοῦτο ἀνοίγει τὸ Εὐαγγέλιον καὶ θέτει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ τράχηλου τοῦ χειροτονούμενου, συναραπτομένων ἐκατέρωθεν καὶ τῶν ἄλλων Ἀρχιερέων, δηλῶν οὕτω ὅτι ὁ χειροτονούμενος, καίπερ ποιμενάρχης, ὑπάγεται εἰς τὰ δόγματα τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ ὀφείλει εἰς αὐτὸ ὑπακοήν. Εἶτα ποιῶν Σταυροὺς τρεῖς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἔχων ἐπικειμένην αὐτῷ τὴν δεξιὰν εὐχεται οὕτω

«Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ νομοθετήσας ἡμῖν διὰ τοῦ πανευφήμου σου Ἀποστόλου Παύλου, βαθμῶν καὶ ταγμάτων τάξιν, εἰς τὸ ἐξυπηρετεῖσθαι καὶ λειτουργεῖν τοῖς σептoῖς καὶ ἀχράντοις σου Μυστηρίοις ἐν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, πρῶτον Ἀποστόλους, δεῦτερον Προφῆτας, τρίτον Διδασκάλους· αὐτὸς, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, καὶ τοῦτον τὸν ψηφισθέντα καὶ ἀξιωθέντα ὑπεισε-

θεῖν τὸν Εὐαγγελικὸν ζυγόν, καὶ τὴν Ἀρχιερατικὴν ἀξίαν, διὰ τῆς χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ τῶν συμπαρατόνων Λειτουργῶν καὶ Συνεπισκόπων, τῇ ἐπιφοιτήσει, καὶ δυνάμει καὶ χάριτι τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος· ἐνίχυσον, ὡς ἐνίσχυσας τοὺς ἁγίους σου Ἀποστόλους καὶ προφήτας, ὡς ἔχρισας τοὺς Βασιλεῖς, ὡς ἡγίασας τοὺς Ἀρχιερεῖς, καὶ ἀνεπίληπτον αὐτοῦ τὴν Ἀρχιερωσύνην ἀπόδειξον, καὶ πάσῃ σευνότητι κατακοσμῶν, ἄγιον ἀνάδειξον, εἰς τὸ ἄξιον γενέσθαι, τοῦ αἰτεῖν αὐτὸν τὰ πρὸς σωτηρίαν τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπακούειν σε αὐτοῦ. Ὅτι ἡγίασται σου τὸ ὄνομα, καὶ δεδόξασται σου ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὸ Ἀμήν δὲ τῆς εὐχῆς ταύτης, εἰς τῶν συγχειροτονοῦντων Ἀρχιερέων λέγει χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ἀλλ' ὅσον ν' ἀκούεται εὐκρινῶς, ταῦτα τὰ Διακονικὰ

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῶν ἄνωθεν εἰρήνης.

Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Ἐπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος,) ἱερωσύνης, ἀντιλήψεως, διαμονῆς, εἰρήνης, υγιείας καὶ σωτηρίας αὐτοῦ καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦδε), τοῦ νυνὶ προχειριζομένου Ἐπισκόπου, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ἄσπιλον, καὶ ἀμώμητον αὐτῷ τὴν Ἀρχιερωσύνην χαρίσεται, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῆς πόλεως ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν χρηζόντων τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ ρυθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σώσον, ἐλέησον.

Τῆς Παναγίας, ἀγράντου κτλ.

Ἐνῷ δὲ ταῦτα ἐκφωνοῦνται ὁ Ἀρχιερεὺς ἔχων ὠσαύτως τῇ τοῦ χειροτονομένου κορυφῇ τὴν χεῖρα ἐπικειμένην λέγει μυστικῶς τὴν ἐξῆς εὐχὴν

«Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὴν ἀνθρώπου φύσιν τὴν τῆς Θεότητος ὑπενεγκεῖν οὐσίαν, τῇ σῇ οἰκονομίᾳ ὁμοιοπαθεῖς ἡμῖν διδασκάλους καταστήσας, τὸν σὸν ἐπέχοντα θρόνον, εἰς τὸ ἀναφέρειν σοὶ θυσίαν καὶ προσφορὰν ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· Σὺ Χριστέ καὶ τοῦτον, τὸν ἀναδειχθέντα οἰκονόμον τῆς Ἀρχιερατικῆς χάριτος, ποίησον γενέσθαι μιμητὴν σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Ποιμένου, τιθέντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων σου· ὀδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν τῷ σκότει, παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ρωστῆρα ἐν κόσμῳ, ἵνα καταρτίσας τὰς ψυχὰς

τὰς ἐμπιστευείσας αὐτῷ ἐπὶ τῆς παρουσίας ζωῆς, παραστῇ τῷ βηματί σου ἀκαταισχύντως, καὶ τὸν μέγα μισθὸν λάβῃ, ὃν ἠτοίμασας τοῖς ἀθλήσασιν ὑπὲρ τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου σου. Σὺν γὰρ ἐστὶ τὸ ἐλθεῖν, καὶ σώζειν ἡμᾶς, ὁ Θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναυπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Μετὰ τὸ Ἀμήν, αἶρει τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τίθησιν ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπεζῆς, μετὰ δὲ ταῦτα δίδει τῷ χειροτονηθέντι τὸ Ὀλοφόριον, (ὅπερ κατὰ Συμεῶνα Θεσσαλονικῆς δηλοῖ τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Σωτῆρος, ὅστις τοὺς πεπτωκότας ἔφερεν ἐπὶ τῶν ὤμων, ἐνδυσάμενος ὄλην τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν) καὶ φωνεῖ τὸ Ἀξίως, ὅπερ ἐπαναλαμβάνουσι καὶ οἱ ἐντὸς καὶ οἱ ἐκτὸς τοῦ Βήματος. Ἐνταῦθα δὲ συμπληροῦται ἡ χειροτονία.

Τοῦτου γενομένου ἀσπάζεται ὁ χειροτονησὸς τὸν χειροτονηθέντα, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ Ἐπίσκοποι, καὶ μετὰ τῆς συνήθους εὐφημίας «Εἰς πολλὰ ἔτη Δέσποτα», ἀνέρχονται εἰς τὸ Σύνθρονον, ὅπερ κεῖται ἐντὸς τοῦ βήματος ὅπισθεν τῆς ἁγίας Τραπεζῆς.

Μετὰ ταῦτα ἐξακολουθεῖ ἡ λειτουργία, ὁ δὲ χειροτονηθεὶς λαβὼν τὴν εὐλογία τοῦ χειροτονησάντος, λέγει τὸ «Εἰρήνη σοὶ τῷ ἀναγινώσκοντι καὶ παντὶ τῷ λαῷ» μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἀποστόλου, ἢ κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ῥῆσιν εἰρηνεύει εἰς τὸν Ἀπόστολον· φέροι δὲ οὕτω τὰ δευτέραια τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὅστις εἰρηνεύει εἰς τὸ Εὐαγγέλιον.

Κατόπιν τελεῖται ἡ Θεία λειτουργία, πρώτῃν τάξιν λαμβάνων ὁ χειροτονηθεὶς ἐν μέσῳ τῶν λοιπῶν συλλειτουργῶν μετὰ τὸν Πρῶτον. Ὡσαύτως μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ «Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους», καὶ λεγόμενου τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως ἐπὶ τοῦ ἀσπασμοῦ ἀσπάζεται τὸν Πρῶτον ἀρχιερέα, πρὸ τῶν ἄλλων. Ὡσαύτως δὲ μετὰ τὸν Πρῶτον, πρῶτος τῶν λοιπῶν ἀρχιερέων μεταλαμβάνει, καὶ ἔπειτα οἱ λοιποὶ, παρακλιμαβάνων δ' ἐκ τοῦ χειροτονησάντος τὸν Θεῖον Ἄρτον μεταδίδει εἰς τοὺς ἱερεῖς καὶ διακόνους.

Ἐν τέλει δὲ ὁ Μητροπολίτης δίδει αὐτῷ τὴν Ἀρχιερατικὴν ῥάβδον λέγων αὐτῷ

«Λάβε τὴν ῥάβδον ἵνα ποιμαίνῃς τὸ ἐμπιστευθέν σοὶ Ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ· καὶ τοῖς μὲν εὐπειθέσιν, ἔστω αὐτοῖς ὑπὸ σοῦ βακτηρία, καὶ ὑποστηριγμός, τοῖς δὲ ἀπειθέσι, καὶ εὐτραπέλοις, χρῶ αὐτῇ, ῥάβδῳ ἐπισυπτικῇ, ῥάβδῳ παιδεύσεως».

Δίδεται δὲ αὐτῷ κατόπιν καὶ ἡ Μίτρα.

Μετὰ δὲ τὸ τέλος ἐξέρχεται καὶ διανέμει εἰς τὸν λαὸν τὸ Ἀντίδωρον.

A. M.

Μὴ ζῆτει τὰ γινόμενα νὰ γίνωνται ὡς θέλεις, ἀλλὰ στέργε τὰ γινόμενα ὡς γίνονται· καὶ οὕτω θὰ ζήσης κακῶς.